

Městská knihovna Polička - rok 2020

Rok 2020 byl v poličské knihovně, stejně, jako u celé společnosti výrazně ovlivněn pandemií koronaviru.

Knihovna, knihy a uživatelé

V roce 2020 jsme evidovali 1682 registrovaných čtenářů. Mírně pokračovala tendence úbytku čtenářů, způsobený uzavřením knihovny, v předchozích letech pak dočasným uzavřením hlavní budovy, věříme, že po návratu do normálních kolejí se počet čtenářů opět vrátí na hranici kolem 2000 čtenářů, který pro kapacitu knihovny považují za optimální. Přesto lze výslední podíl obsluhované populace považovat v kontextu českých knihoven za dobrý.

registrovaní čtenáři:

ROK	REGISTROVANÍ	Z TOHO DO 15 LET	NÁVŠTEV
2020	1682	458	15178
2019	1745	480	21102
2018	1906	509	25282
2017	2108	571	32341
2016	2124	562	27458
2015	1941	619	28720
2014	1849	566	28342
2013	1864	574	28981
2012	1799	523	27857

2011	1783	530	26986
2010	1676	524	25566
2009	1696	504	24571
2008	1587	480	24039
2007	1598	509	23865
2006	1488	417	22841
2005	1458	411	
2004	1476	431	
2003	1442	377	
2002	1507	437	
2001	1433	447	

Akvizice v Městské knihovně Polička v roce 2020

Celkem bylo nakoupeno 1281 knih za 241 620 Kč. Akviziční činnost MKP hodnotím na velmi vysoké úrovni, zejména díky zkušenostem a knižnímu přehledu pracovnice akvizice i ostatních zaměstnanců, kteří se na nákupu nových knih podílí. Počet nakoupených knih a finance za ně vydané pokládám vzhledem k velikosti a zaměření knihovny za adekvátní, byť následujícím obdobím bude nutné akvizici knihovny navýšit.

Jako velmi pozitivní vidím to, že se na akvizici průběžně podílejí téměř všichni zaměstnanci knihovny.

Zhodnocení úsporných opatření přijatých k udržení vyrovnaného hospodaření organizace:

Domnívám se, že jsme se svěřenými financemi nakládali co nejúsporněji a ve všech případech se snažili najít co nejekonomičtější řešení.

Kulturní a vzdělávací činnost knihovny v roce 2020

Kulturní a vzdělávací činnost byla výrazně ovlivněna situací, k pořádání těchto akcí došlo pouze na začátku a uprostřed roku.

Knihovna se také stará o malé obecní knihovny v regionu. Na podporu návštěvnosti těchto knihoven jsme v roce 2020 nakoupili a zpracovali bezmála 1100 nových žádaných knižních titulů.

Kromě volnočasových aktivit se knihovna intenzivně věnuje vzdělávání v kompetencích 21. století. Spolupracujeme s místními školkami, základními i středními školami. Tato situace byla poznamenána epidemií koronaviru.

Centrum technického vzdělávání Půda - rok 1

V rámci realizační fáze projektu byla adaptací půdních prostor knihovny vytvořena moderní učebna s potřebným vybavením s okamžitou kapacitou 28 osob, využívaná pro neformální, zájmové vzdělávání v oblasti ICT a jazyků, využívána je i pro doplnění vzdělávání formálního. Všechny prostory knihovny byly zpřístupněny osobám se zdravotním handicapem. Na venkovní stěně objektu je instalována funkční vertikální zahrada.

Prostorám byl vydán kolaudační souhlas 21. 8. 2019, ve dnech 23. - 25. 8. 2019 bylo CTV Půda poprvé představeno veřejnosti v rámci Festivalu 555. Od 1. 9. 2019 byl spuštěn zkušební provoz centra, jehož cílem bylo ověřit koncept otevřené učebny jako třetího provozu knihovny, kdy je CTV volně přístupné komukoliv, návštěvníkům pod vedení lektorů/mentorů. V době zkušebního provozu došlo k navazování konkrétní spolupráce/výuky s partnery projektu a příprava na spuštění plného provozu, který byl zahájen 29. 2. 2020. Ten byl však v průběhu sledovaného období do velké míry ovlivněn opatřeními spojenými s pandemií koronaviru.

Náplní centra jsou zejména aktivity pořádané v rámci deklarované otevírací doby („otevřená Půda“ – 13 hod. týdně), jejichž podstatou je poskytnout otevřený přístup ke vzdělávacím kapacitám učebny komukoliv, i bez předchozí registrace. O návštěvníky se starají většinou dva lektori, kteří ať individuálně, nebo pomocí společné výuky učí návštěvníky používat dostupné výukové technologie, získávat nové, nebo rozvíjet již dosažené kompetence v oblasti IT. Přestože jsou tyto aktivity zaměřeny dle dnů v týdnu na různé věkové a znalostní skupiny (pondělí digitální garáž – pokročilí, čtvrtky – digitální klub – mírně pokročilí, neděle - mini garáž – děti a začátečníci), tak na základě dosavadních zkušeností a velmi pozitivního ohlasu laické i odborné veřejnosti je prioritou centra co největší otevřenost, bez omezení věku i aktivit, která se pozitivně projevuje nejen velmi dobrou dostupností (tři dny v týdnu pro každého), ale zejména probíhající spoluprací zkušenějších i méně zkušených návštěvníků a jejich kontaktem, včetně mezigeneračního učení. V souladu s cíli projektu slouží otevřená Půda jako dobré zázemí pro tvorbu a posilování sociálních vazeb. Učebna je v tomto režimu využívána zejména předškolními dětmi s rodiči, žáky všech stupňů škol a v menší míře také dospělými. Bezplatnost a volná přístupnost zavedené veřejné instituce podporuje návštěvy dětí z rodin ohrožených sociálním vyloučením, pro mnoho návštěvníků je návštěva knihovny prvním kontaktem s technologiemi 21. století, který v případě zájmu mohou dále rozvíjet. Návštěvy CTV si našly oblibu také u dětí se SVP (zejména autismus a ADHD) a jejich rodičů. V únoru 2021 vznikla z iniciativy rodičů těchto dětí samostatná skupina, které je věnována vzdělávání dětí s PAS, vzhledem k opatřením zatím formou malých skupin. (2 děti+rodiče).

V rámci vzdělávání v digitálních technologiích pořádáme v CTV pro veřejnost každý týden pravidelné workshopy s konkrétním zaměřením (3D tisk, Arduino, programování atd.- min. 2 hodiny týdně). Půda slouží jako zázemí pro skupinu dětí a studentů účastníků se robotických soutěží (uzavřená skupina robotiky, 1-3x týdně), ve spolupráci s Gymnáziem zde probíhá neformální výuka „bastlení“ tzv. Makers – 1x týdně 2 h). Nepravidelně probíhají také aktivity IT girls, zaměřené na specifické IT aktivity pro dívky. Vzhledem ke skutečnosti, že pro využívání většiny programů, robotů a dalších vzdělávacích pomůcek je potřeba alespoň základní znalost AJ jsou tyto aktivity navázány také na zdokonalování se v tomto jazyce.

Díky výbornému personálnímu obsazení je Půda vyhledávána zájemci o další profesní vzdělávání z řad učitelů, vedoucích kroužků, lektorů a knihovníků z celé republiky, pro které pořádáme jednak

vzdělávací kurzy (zpravidla víkendové – cca 1x měsíc), často jsou využívány i individuální konzultace pro zástupce vzdělávacích institucí.

Za běžného provozu dopolední hodiny využívány též pro výuku škol a školek (nejen) z regionu, zpravidla formou projektových dopolední. Tyto aktivity jsou, či byly, velice žádané, za hranicí personálního i kapacitního limitu centra.

Pro veřejnost knihovna slouží také jako otevřená (FabLab) dílna, kdy zájemci mohou využít vybavení knihovny (3D tiskárna, CO2 laser, CNC frézka) pro vlastní projekty (po domluvě, dle kapacit).

V oblasti jazykového vzdělávání slouží CTV pro pravidelný English Club, zaměřený převážně na cestovatelskou angličtinu (1x týdně 2h), pro předškolní děti a rodiče je určen pravidelný Půdníček, zaměřený na AJ, který využívá zájmu a přítomnosti několika rodilých mluvčích a jejich dětí, žijících v regionu a pozitivně tak ovlivňuje nejen kontakt s AJ pro děti a jejich rodiče, ale přispívá také k posílení vzájemného sociálního kontaktu. Na procvičování a rozšiřování slovní zásoby je zaměřen také pravidelný program zábavné vědy Hokusy Pokusy v češtině i angličtině – 2 hodiny týdně. V menší míře probíhala v roce 2020 Angličtina pro geeky, vzhledem k pandemické situaci nebyly otevřeny plánované kurzy méně obvyklých jazyků (hebrejšтина, chorvatština, romština).

V době nuceného uzavření prostor CTV (viz příloha Informace o uzavření provozů) jsme se věnovali zejména on-line aktivitám, případně individuálním konzultacím apod. Na jaře 2020 se CTV stalo iniciátorem a organizátorem komunitního projektu Tiskne celé Svitavsko, který sdružuje cca 50 majitelů 3D tiskáren z okresu Svitavy, primárně za účelem tisku ochranných pomůcek. Přehled proběhlých aktivit včetně zkušebního provozu je zaznamenán v příloze správy – Aktivity CTV.

Jako příklad dobré praxe je CTV vyhledáváno zástupci školských i neškolských institucí a samospráv, je prezentován na konferencích i v odborných periodikách. Personálně se podílíme na tvorbě vzdělávacích materiálů s nadregionálním dosahem (IMyšlení). V rámci MAS Poličsko se podílíme na realizaci Místního akčního plánu vzdělávání. V říjnu 2020 bylo projektu uděleno Ministerstvem kultury ČR ocenění Knihovna roku 2020 v kategorii Významný informační počin. Výstupy jsou uvedeny v příloze Publicita a výstupy.

Majetek pořízený z dotace je součástí inventárního soupisu majetku, je pojištěný proti rozbití a krádeži, zajištěna je průběžná údržba a servis. Z pohledu provozních výdajů a příjmů projektu, zajišťovaných Městskou knihovnou Polička, je projekt dlouhodobě udržitelný.

Ostatní činnost a plány pro rok 2021

Hlavním cílem pro rok 2021 je zajistit finanční stabilitu nově otevřeného provozu knihovny včetně vzdělávání poskytované Centrem technického vzdělávání a personální zajištění činnosti knihovny i Půdy. Jedním z důležitých úkolů bude zajistit skladové prostory, kterých má knihovna v současnosti kritický nedostatek.

S přáním úspěšného roku 2021 (nejen pro knihovnu)

Jan Jukl, ředitel Městské knihovny Polička